

Ciągłe dążenie do zwiększenia wydajności zwierząt hodowlanych ma swoje negatywne strony. Wzrasta prawdopodobieństwo występowania zaburzeń metabolicznych, takich jak przemieszczenie trawieńca u bydła.

Przemieszczenie trawieńca najczęściej występuje u krów w wysokowydajnych stadach mlecznych w okresie okołoporodowym, jednak może pojawiać się również u buhajów, krów ras mięsnych, a nawet cieląt. Często zaburzenie to jest związane z błędami żywieniowymi, których na szczęście można uniknąć.

Czym jest przemieszczenie trawieńca u bydła?

Krowy są zwierzętami przeżuwającymi, a co za tym idzie, posiadają wielokomorowy żołądek. Trawieniec jest żołądkiem właściwym, do którego pokarm dociera po uprzedniej fermentacji i wstępnym trawieniu w trzech przedżołądkach. Do przemieszczenia trawieńca dochodzi najczęściej u krów mlecznych w okresie do 3 tygodni po porodzie – atonia, gromadzenie się w nim gazów powodowane niewystarczającym przefermentowaniem treści żwacza oraz przestrzeń zwolniona przez płód powodują zmianę położenia żołądka, w większości przypadków na lewą stronę jamy brzusznej. Przez to, jak ważne funkcje spełnia trawieniec (produkcja soku żołądkowego, enzymatyczne trawienie białek), taki stan ma poważne konsekwencje.

Czynniki zwiększające ryzyko przemieszczenia trawieńca

Do czynników, które wpływają na przemieszczenie trawieńca u bydła, zaliczamy:

- zbyt duży udział pasz treściwych w okresie przejściowym,
- hipokalcemia (niedobór wapnia),
- ujemny bilans kationowo-anionowy,
- niewystarczające wypełnienie przewodu pokarmowego,
- gwałtowne zmiany dawki pokarmowej i zbyt niski poziom rozdrobnienia,
- ciąża bliźniacza,

- choroby i zaburzenia – ketoza, kwasica, zaleganie poporodowe, zatrzymanie łożyska, kulawizny, infekcje;

Objawy przemieszczenia trawieńca u krów

Pierwszymi oznakami przemieszczenia trawieńca jest spadek apetytu i zahamowanie motoryki układu pokarmowego, a także zanik przeżuwania. Krowy sortują paszę, wybierając jedynie pasze objętościowe. Konsekwencją tych objawów jest znaczny spadek wydajności mlecznej i masy ciała. Zwierzęta stają się apatyczne i częściej leżą, co dodatkowo pogarsza ich stan. Może wystąpić bolesność i zwiększone napięcie powłok brzusznych, a także mazista biegunka.

Diagnozę stawia się na podstawie wymienionych objawów oraz badania fizykalnego. Najczęściej żebra w części brzusznej po lewej są wygięte do góry przez uciskający je trawieniec, można zauważyć też uwypuklenie ściany brzucha z tej samej strony. Dół głodowy może być zapadnięty, a jego opukiwanie przy osłuchiowaniu wywołuje charakterystyczny, „metaliczny” dźwięk.

Leczenie i profilaktyka

Objawy przemieszczenia trawieńca u krów są wskazaniem do wezwania lekarza weterynarii. Czasem do relokacji żołądka na prawidłową pozycję wystarczą metody zachowawcze, czyli przetaczanie krowy przez grzbiet w prawą stronę i podawanie preparatów usprawniających pracę przewodu pokarmowego. Często jednak wymagana jest interwencja chirurgiczna. Konieczne jest również uzupełnienie płynów i elektrolitów oraz podjęcie leczenia chorób współistniejących. Prawidłowa dawka pokarmowa w okresie przejściowym i unikanie jej nagłych zmian znacznie zmniejszają szansę na przemieszczenie trawieńca.

Zbilansowane żywienie ułatwiają specjalistyczne pasze uzupełniające, takie jak [Josera DairyAnion](#), która dzięki zawartości soli anionowych oraz określonych witamin i minerałów ułatwia zachowanie homeostazy organizmu i zmniejsza ryzyko wystąpienia komplikacji związanych z porodem. Domknięciem działań zapobiegawczych jest monitoring stada – systematyczne kontrolowanie kondycji krów i stała profilaktyka zaburzeń metabolicznych.